

Nieocenionym źródłem inspiracji oraz wiedzy o życiu, twórczości i filozofii Jerzego Nowosielskiego były dla mnie:

Krystyna Czerni, *Nietoperz w świątyni. Biografia Jerzego Nowosielskiego* (Kraków: Znak, 2011)

Zbigniew Podgórzec, *Rozmowy z Jerzym Nowosielskim* (Kraków: Znak, 2009)

Jerzy Nowosielski, *Listy i zapomniane wywiady*, wstęp i opracowanie Krystyna Czerni (Kraków: SIW Znak, 2015)

Prorok na skale. Myśli Jerzego Nowosielskiego, wybrali i ułożyli: Roman Mazurkiewicz i Władysław Podrazik (Kraków: Znak, 2007)

Poniżej fragmenty tekstów i ich źródła bibliograficzne wykorzystane w sztuce Anny Popiel *Nowosielski. Byt (nie)subtelny. Moralitet*.

PROLOG

s. 7 — „rośliną, ptakiem niemą rybą wynurzającą się z morza.” — za Empedoklesem

ODSŁONA 1 — przygotowanie

s. 9 — „Ty, Boski Mistrzu [...] Amen.” — modlitwa ikonopisa, w: M. Quenot, *Ikona. Okno ku wieczności*, przeł. H. Paprocki, Białystok 1997, s. 9.

s. 12 — „Całe nasze życie [...] moment egzekucji”. — w: Krystyna Czerni, *Nietoperz w świątyni. Biografia Jerzego Nowosielskiego* (Kraków: Znak, 2011), s. 410.

s. 15-16 — „Czas mego życia [...] zła.” — *Wielki Kanon Pokutny. Poemat świętego ojca naszego Andrzeja z Krety*, przeł. Henryk Paprocki, s. 30.

http://www.liturgia.cerkiew.pl/pages/File/docs/ierwszy-tydzien_strona.pdf

„Zagubiłem początkowe piękno [...] wstydzę się.” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 21.

„Nie ma w życiu grzechu [...] myślą i czynem.” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 6.

„Ponieważ zostałem wydany [...] zapomnieli.” — Pogrzeb — tekst nabożeństwa — *Obrzęd na rozłączenie duszy i ciała, gdy człowiek długo cierpi*, s. 4.

http://www.liturgia.cerkiew.pl/euch/pogrzeb/smierc_gdy_cierpi.pdf

ODSŁONA 2 — podobrazie

s. 21 — „Czas życia [...] szamoczemy się?” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 6.

s. 22 — „Nie wiadomo [...] cieniu.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 411.

s. 27 — „Wysłuchaj, Hospody [...] wsi” — Psalm 39:12, przeł. Ivan Ohienko

<https://web.archive.org/web/20070427174319/http://www.ukrlc.org/bible/old/Poetik/Psalms.htm>

ODSŁONA 3 — szkic

s. 29 — „Boga [...] w ogień.” — *Obrzęd na rozłączenie duszy i ciała*, s. 4.

s. 35 — „Bóg nie jest [...] negacji.” — cf. Pseudo-Dionizy Areopagita, *Teologia mistyczna*, przeł. M. Dzielska (Kraków: Znak, 2005).

s. 36 — „Pewnego razu [...] diabła z sierpem” — Thomas Merton, *Mądrość pustyni*, przeł. A. Wojtasik (Kraków: Wydawnictwo Esprit, 2007), s. 66.

s. 36 — „Może jeszcze powiesz [...] katolikiem.” — cf. *Nietoperz w świątyni*, s. 280.

s. 37 — „Duszo moja [...] potrzebę mówienia” — *Kanon modlitewny do Pana naszego Jezusa Chrystusa i Najświętszej Bogurodzicy Matki Pana, odmawiany przy rozłączeniu duszy i ciała każdego prawosławnego*, s. 3.

http://www.liturgia.cerkiew.pl/euch/pogrzeb/kanon_modlitewny_smierc.pdf

ODSŁONA 4 — złoto

s. 40 — „Zosiu [...] ptica?” — cf. *Nietoperz w świątyni*, s. 275.

s. 41-42 — „Na początku [...] niebem.” — Rdz 1, 1-8, *Biblia Tysiąclecia* (Poznań: Wydawnictwo Pallottinum, 1999).

s. 42 — „Pierwszego dnia (...) usługują.” — *Księga Jubileuszy*

<https://prasa.wiara.pl/doc/1042169.Dzien-w-ktorym-stworzeni-zostali-aniolowie>

s. 42 — „W niebie rozpełtała [...] aniołów.” — Ap 12, 7-9, *Biblia Paulistów* (Częstochowa: Edycja Świętego Pawła, 2008).

s. 42 — „Bóg [...] sądu.” — Jud 1, 6 (*Biblia Paulistów*)

- s. 43 — „Ilekcroć jem [...] grzeszę.” — Zbigniew Podgórzec, *Rozmowy z Jerzym Nowosielskim* (Kraków: Znak, 2009), s. 265.
- s. 48 — „Realność zła [...] sił.” — cf. *Prorok na skale. Myśli Jerzego Nowosielskiego*, wybrali i ułożyli Roman Mazurkiewicz i Władysław Podrazik (Kraków: Znak, 2007), s. 48.
- s. 51 — „Jakaż radość [...] śmierć zabierze.” — *Obrzęd pogrzebu ludzi świeckich*, s. 11.

http://www.liturgia.cerkiew.pl/euch/pogrzeb/pogrzeb_swieckich.pdf

ODSŁONA 5 — *sankir*

- s. 52 — „Obłok demonów [...] mnie.” — *Obrzęd na rozłączenie duszy i ciała*, s. 2.
- s. 53 — „troszczysz się [...] jednego.” — Łk 10, 41-42, *Biblia Tysiąclecia*
- s. 55 — „Diabeł kusi [...] rozpacz.” — *Prorok na skale*, s. 50.
- s. 57 — „Za jedną [...] stworzył.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 373.
- s. 58 — „To nie tak [...] upadku.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 377.
- s. 58 — „A więc [...] upicciu.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 376.
- s. 59 — „Uprawia [...] sztukę.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 379.
- s. 60 — „Zaprawdę wszystko [...] żebracy.” — *Obrzęd pogrzebu ludzi świeckich*, s. 8.
- s. 60 — „Dopiero z dna [...] Absolutu.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 377.

ODSŁONA 6 — *szaty*

- s. 64 — „Chwileczkę [...] usycha.” cf. *Nietoperz w świątyni*, s. 399.
- s. 65 — „Artysta [...] Bożej.” — *Prorok na skale*, s. 97.
- s. 66 — „[...] artysta [...] przemawiać.” — *Prorok na skale*, s. 97.
- s. 67 — „Gdybym nie był [...] fryzjerem.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 183.
- s. 68 — „Powiedziałeś kiedyś [...] bo-” cf. *Nietoperz w świątyni*, s. 391.
- s. 70 — „Mądrość [...] miejsce.” — fragment *Księgi Henocha*, w: Kurt Rudolph, *Gnoza. Istota i historia późnoantycznej formacji religijnej*, przeł. G. Sowiński (Kraków: NOMOS, 1995), s. 246.
- s. 71 — „Zapraǳnęłam [...] twarzą.” — *Rozmowy z Jerzym Nowosielskim*, s. 95.
- s. 72 — „Cerkiew [...] osłupienie.” — *Prorok na skale*, s. 121, 127.
- s. 73 — „Marząc [...] ujarzmione.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 177.
- s. 73 — „Zamyśliłaś, duszo [...] budowle.” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 28.
- s. 74 — „Zostałem konsekrowany na biskupa prawosławnego. [...] To wszystko [...] Kocham.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 395.
- s. 74 — „Nawróć się [...] weselnej.” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 29.
- s. 75 — „Żadnych roszczeń [...] śmierci.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 414.

ODSŁONA 7 — *podmalunek ciała*

- s. 83 — „Sztuka [...] raję.” — *Rozmowy z Jerzym Nowosielskim*, s. 219.
- s. 85 — „Jeśli malarz [...] pomoże.” — Jerzy Nowosielski, *Listy i zapomniane wywiady*, s. 254.
- s. 85 — „Znam twoje [...] ust.” — Ap 3, 15-16, *Biblia Tysiąclecia*
- s. 86 — „[...] nie jestem żadnym [...] artystą.” — *Listy i zapomniane wywiady*, ss. 298-299.
- s. 87 — „Bo ja nadaję [...] fali.” — *Prorok na skale*, s. 31.
- s. 87 — „Tu też [...] polskiego.” — cf. Adrianna Prodeus, „Jerzy Nowosielski: Ikona czy ikonka”, *Newsweek Polska* (7/2013)

ODSŁONA 8 — *bliki*

- s. 89 — „Oto stoi (...) grzechów — *Obrzęd na rozłączenie duszy i ciała*, s. 1.
- s. 90 — „Nie ma [...] komin.” — *Rozmowy z Jerzym Nowosielskim*, s. 82.
- s. 90 — „Od dawna [...] powstała.” — Prz 8, 22-23, *Biblia Tysiąclecia*
- s. 91 — „Ja byłam [...] dniu.” — Prz 8, 30, *Biblia Tysiąclecia*
- s. 91 — „Zamknęło się [...] czyni?” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 25, s. 10.
- s. 92 — „Światło Bizancjum [...] malarstwa.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 307.
- s. 92 — „Artysta [...] dni.” — Rainer Maria Rilke

https://pl.wikiquote.org/wiki/Rainer_Maria_Rilke

- s. 93 — „Życie [...] ziemią.” — *Obrzęd pogrzebu ludzi świeckich*, s. 16.
- s. 94 — „Tylko człowiek [...] ograniczać.” — *Rozmowy z Jerzym Nowosielskim*, s. 277.

- s. 94 — „Uciekaj [...] pragnienia.” — *Wielki Kanon Pokutny*, s. 14.
s. 98 — „Skąd dusza [...] nieba.” — *Nietoperz w świątyni*, s. 403.

ODSŁONA 9 — wykończenie i podpis

- s. 99 — Jerzy Nowosielski, *Listy i zapomniane wywiady*, wstęp i opracowanie Krystyna Czerni (Kraków: SIW Znak, 2015), s. 71.
s. 106–107 „Panie Boże, sławiony [...] zakusów diabelskich” — *Obrzęd pobłogosławienia i poświęcenia różnych ikon, razem przedłożonych*, s. 1.

http://www.liturgia.cerkiew.pl/euch/swiatynia/ikony_rozne.pdf

W tekście sztuki wykorzystano również fragment „Pieśni Cherubinów” w jęz. polskim i starocerkiewnosłowiańskim oraz fragmenty „Alabama Song” („Whisky Bar”) B. Brechta (przeł. E. Hauptmann)